

Občianske právo

OP je odvetvie sys práva, kt sa deli na OPHmot a OPProces.

OPH - upravuje spoľoz vzťahy osob a majetkovej povahy FO a PO a vržazy medzi nimi a škátom. Krem týchto upravuje aj práva na ochranu osobnosti. Zákl. prameň je Obč. Zákonník., z č. 40/1964Zb v znení neskôr. zmien, naposl. 153/1997.

OPP Upravuje postup súdu a účastníkov v obč. súdnom konaní, aby bola zabezpečená ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Zákl. prameň je Obč. súdny poriadok 41/1964Zb v znení neskôr. zmien, naposl. 211/1997.

Obsah Obč. zák:

1. Všeobecné ustanovenia
2. Vecné práva
3. Zrušené
4. Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie
5. Dedenie
6. Závazkové právo
7. Závereč, prechod, a zruš. ustanovenia

Zásady obč. práva:

- Účastníci v OPV majú rovnopráv. postavenie
- Môžu si vzájomne Prá a povinn upraviť odlišne od zákona (ak nezakazuje) = zásada zml. dohody
- Zásada ochrany práv tretích osôb

OPV - urč. spol. vzťahy, upravené normami OP, vznikajúce v spol. činnosti medzi ľuďmi

Účastníci OPV:

FO - nadobúda Pa a Po narodením, smrťou zaniká, spôsob na PÚkony dovršením 18, predtým len po uzavretí manželstva 16, Maloletí len PÚ prislúchajúce ich rozumovej vyspelosti., Duš choroba - pozbavenie spôsobilosti Súdom., ak daktore vie vykonávať, má obmedzenú spôsobilosť
FO - má právo na ochranu svojej osobnosti, ochranu žigota, zdravia, obč. cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia, mena a prejavov osobnej povahy.
PO - stáva sa účastníkom OPV zápisom do OR, PÚ vykonáva štatutár, zástupca, konateľ
ŠTÁT - účastník OPV prostr. súdov

Zastúpenie

Zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene.

Zástupcom je: A: osoba, kt má spôsobilosť na PÚ

B: FO, kt záujmy nie sú v rozpore so záujm zastúpeného

Zastúpenie: --- na základe zákona alebo rozhodnutia št orgánu tjl zákonné zastúpenie

--- na základe odohody o plnej moci - zmluvné zastúpenie

Plnomocenstvo možno udeliť aj niekoľkým

zástupcom spoločne:

- generálna plná moc - opravnúje na všetky PÚ
- špeciálna plná moc - len na usk. jedného PÚ
- prokúra - zvlášť typ - udeľovaná prokuristovi podnikateľom

Zánik Plnomoc:

--vykonaním úkonu, na ktorý bolo plnomocenstvo udelené

--ak zastúpený plnomoc odvolá

-- ak zástupca plnomoc vypovie

-- smrťou

Dedenie

nie všetky práva smrťou prechádzajú na pozostalých, zanikajú (osobnostné, vyplývajúce zo zákona, p. na bolestné)

Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťľa pričom smrť musí byť preukázaná predpísaným predpisom alebo musí dôjsť k vyhláseniu za mŕtveho sudom. Ak sa nadobudne dedičstvo zo závetu, nadobúda sa zo zákona. Dedičstvo, ktoré nenadobúda žiaden dedič, pripadne štátu.

Odmietnutie dedičstva

Ded môže ded odmietnúť. Odmietnutie sa musí udrobiť úpštne na súde alebo písomne v lehote 1 mes, keď bol súdom upovedomený.

K odmietnutiu dedičstvgva môže dedič pripojiť výhrady al. ho odmietnuť len sčasti. Vyhlásenie o odmietnutí nemožno odvolať.

Dedičská nespôsobilosť

Nededi ten, kto sa dopustil úmyselného trest. činu proti poručiťľovi, jeho manželovi, deťom al rodičom alsa dopustil zavrhnutiahedného konania proti prejavu poručiťľovej vpposednej vôle. Môže dedič, ak mu poručiťľ odpustil.

Vydedenie potomka

Poručiťľ môže vydediť potoka ak:

1. neposkytol poručiťľovi potrebnú pomoc v chorobe, starobe, alebo v icných závažných prípadoch
2. o poručiťľa trvalo neprejavuje záujem, ktorý by mal ako potomok prejavovať
3. bol odsúdený za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody v trvaní najmenej 1 rok
4. ak trvalo vedie neuporiadany život

Prechod dlhov

Dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za poručiťľove dlhy a za poimerané náklady spojené s pohrebom.

Dediči sa môžu s veriteľmi dohodnúť, že im prenehajú dedičstvo na úhradu dlhov - súd dohodu schválil ak neodporuje zákonu.

Ak k dohode nedôjde, povinnosť dedičov plniť dlhy sa upravuje obč. súdny poriadkom o likvidácii dedičstva.

Druhy dedenia:Zo závetu a Zo zákona(4DS)

1. Dedičská skupina:

členovia najbližšej rodiny poručiťľa čiže manžel a deti.

manžel môže dedič, ak manželstvo v dobe smrti trvalo, alebo nebolo právoplatne rozvedené.

Manželia ale nemusia žiť v spoločnej domácnosti.

Ak jeden zomrie v čase rozvodového konania, pozostalý bude dedič.

dedia všetky poručiťľove deti bez ohľadu, či sa narodili v manželstve alebo mimo neho.

Rovnaké postavenie majú aj osvojenci poručiťľa.

2.DS

manžel, rodičia poručiťľa a spoluzijúce osoby, t.j. spoluzijúce al spolubyvajúce osoby, kt ili

s poručiťľom v spol domácnosti aspoň po dobu lroka pred jeho smrťou.

Manžel dedí pol, ostatní ná dieľy 2. pol.

Manžel alebo ostatní môžu byť vylúčení dediči.

3.DS

súrodenci poručiťľa a spoluzijúce osoby dedia rovnakým dielom

Ak nedenia súrodenci poručiťľa, namiesto nich dedia ich deti.

4.DS

dedia prarodičia v prípade, že nedenia, ich podieli pripadajú ich deťom.

Dedenie zo závetu

Poručiťľ môže závet nepisať vlastnou rukou, zriadiť v inej pís forme za účasti svedka alebo vo forme notárskej zápisnice.

V každom závete musí byť uvedený deň, mesiac a rok, kedy bol podpísaný, inak je neplatný.

Vlastnoručný závet musí byť napísaný a podpísaný vlastnou rukou.

Závet ktoý poručiťľ nenapisa vl. rukou musí byť vl rukou podpísaný pred dvoma svedkami, ktorí sa taktiež podpisujú.

Poručiťľ, ktorý nemôže eizať aleo písať, preji svoju pols. vôľu pred tromi súčasne prítomnými svedkami v listine, ktorá musí byť prečítaná a prit. svedkami podpísaná.

Poručiťľ môže svoju posl. vôľu prejavíť do notárskej zápisnice.

O spísanie takéhoto závetu môže poručiťľ požiadať ktoréhokoľvek notára bez ohľadu na to, kde má poručiťľ trvalé bydlisko. Notársky zápis ostane v úchove tohoto notára.

Zrušenie Závetu:

vytvořením nového Z

Odvolaním závetu

Zničením závetnej listiny(roztrhaním, spálením)

Spoluvlastníctvo

vlast. vzťah viacerých subj. k tej istej veci.

1)Podielové - mieru práv a povinností spoluvlastníkov uršujú ich podieli na spoločnej veci. Ak nie je inak určené, podieli sú rovnaké.

Zrušenie Podiel Spol.

-dohodou spoluvlast (všetkých)

- rozhodnutím súdu (podľa podielov., prikáže vec jednému spoluvl za primeranú náhradu., predá a výťažok rozdelí medzi spoluvl)

2)Bezpodielové Spoluvl. Manželov - iba pri

manželoch, predmet je všetko, čo nadobudli spoločne počas trvania manž. Výnimkou sú dary, dedičstvo, veci osobnej alebo pracovnej spotreby poručiťľa a veci nadobudnuté pred uzavretím mmanž.

Zaniká:

AAzaníkom manželstva: (rozvod, vyhlásenie za neplatné, smrťou jedného z manž)

BBsúdnym rozh za trvania manželstva

- ak jeden z manž získal povolenie na podnikateľskú činnosť, alebo by jeho trvanie neodpovedalo dobrým mravom (ničenie spol. maj, nezáujem o rodinu, vytváranie spol. maj. jedným z manželov)

CC za trvania manželstva zo zákona - uložením trestu pripadnitiia maj odsúdeného manžela alebo vyhlásením konkurzu.

Práva na cudzie veci

Ide o záložné a podzáložné právo vecné bremená a zádržné právo.

Záložné právo:

- na zabezpečenie pohľadávky. Veriteľ má právo omáhať sa uspokojenia pohľadávky zo založenej veci. Predmetom je hnutel/nehnutel' vec.Vzniká záložnou zmluvou, písomná.

Pre vznik ZPráva treba splniť:

- odovzdanie veci veriteľovi (ručný záloh)
- vyznačenie vzniku zá Pr v listine, kt osvedčuje vlastníctvo dlžníka k predmetu

- odovzdanie veci inej osobe, aby ju uschovala

==> pri hnut veciach

Pri nehnut je potrebný vklad do katastra

nehnutelnosti.

Vecné práva:

123§ vlastnícko právo

126 Právo vlastníkov

127 povinnosti vlastníka

124 Držba

134 Vydržanie

132 Nadobúdanie vlastníctva

135 Nájdienie stratenej veci